

ساعت امتحان: ۸/۳۰ صبح
تاریخ امتحان: ۹۴/۱۰/۱۲
تعداد برگ: ۳ برگ

ش سندلی (ش داوطلب): نام واحد آموزشی: **دبیرستان انرژی اتمی ایران** نوبت امتحانی: دی ماه ۹۴ پایه: سوم
نام و نام خانوادگی: نام پدر: رشته / رشته های: ریاضی فیزیک و علوم تجربی زمان امتحان: ۷۵ دقیقه
سوالات امتحان درس: ادبیات فارسی (۳) نام دبیر / دبیران: جناب آقای رسولی سال تحصیلی: ۹۵-۱۳۹۴

توجه: تمیز و خوانا بنویسید. از برگه های کثیف و شلخته نمره کسر خواهد شد.

الف) معنی شعر و نثر: (۶ نمره)

۱. در خیر است از سرور کاینات و مفخر موجودات و رحمت عالمیان و صفوت آدمیان و تتمه ی دور زمان (۱)
۲. ناوی ده بیاوردند یکی بزرگتر از جهت نشست او و جامه ها افگندند و شرعی بر وی کشیدند (۱)
۳. باید به مژگان رفت گرد از طور سینین / باید به سینه رفت زین جا تا فلسطین (۰,۷۵)
۴. ای بر سدره شاهراحت / وی قبه ی عرش تکیه گاهت (۰,۷۵)
۵. جبه ای داشت حبری رنگ با سیاه می زد. (۰,۵)
۶. امر می کنیم که استاد صورتگر تمثالی از شمایل ما بسازه. (۰,۵)
۷. گرفتند زان پس دوال کمر / دو اسب تگاور فروبرده سر (۰,۵)
۸. لله درکما. (۰,۲۵)
۹. از جای بشد (۰,۲۵)

۱۰. جانان من برخیز بر جولان برانیم (۰,۲۵)

۱۱. خسوف های کزخیم، شکوهش را به ستیز برمیخیزند. (۰,۲۵)

ب) درک مطلب (۴ نمره)

۱. در بیت زیر، منظور از واژه ی «وگر» چیست؟ (۰,۲۵)

چه باید مرا جنگ زابلستان / وگر جنگ ایران و کابلستان

۲. مقصود از «قلم در نهاد» در عبارت «به نشاط قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود» کدام گزینه

است؟ (۰,۲۵)

الف) به سرعت نوشت

ب) شروع به نوشتن کرد

ج) در قلم را بست

د) نوشتن را تمام کرد.

۳. مقصود از عبارت «منت خدای را عزّ وجلّ» چیست؟ (۰,۵)

۴. بیهقی در عبارت زیر دو ویژگی برای انسان نادان مطرح می کند. آنه را بنویسید. (۰,۵)

«احمق کسی باشد که دل در این گیتی غدار فرفتگار بندد و نعمت و جاه و ولایت او را به هیچ چیز شمرد.»

۲.

۱.

۵. منظور از «لب دیوار دل» در شعر زیر چیست؟ (۰,۵)

شب، دوصف از یاکریم / بال به بال نسیم / از لب دیوار دلت پرکشید

۶. منظور از «حسن تالیف» در عبارت زیر چیست؟ «این آهنگ موزون، به واسطه ی به گزین کردن و حسن تالیف بیهقی است.»
(۰,۵)

۷. در عبارت زیر، منظور از «نماز پیشین» و «همه را باز نمود» چیست؟ (۰,۵)

تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود. پس رقعتهی نبشت به امیر و همه را باز نمود.

۸. چرا رضاخان از تعبیر «هفت خطه» برای قدرت خود استفاده می کند؟ دلیل وجود چنین تعبیری در میان مردم و از جمله رضاخان چیست؟ (۰,۵)

«بعید از ما قدرتمداران هفت خطه که تو این بازی کوتاه بیاییم.»

۹. منظور از طاق نهم در بیت زیر چیست؟ (۰,۵)

ای طاق نهم رواق بالا / بشکسته ز گوشه کلاهت

(پ) معنی لغت: (۲ نمره)

دایه ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد:

چه دخلی داره به این گلدسته ی قراضه؟

خم آورد بالای سرو سهی:

برخاست نه تمام و بر خویشتن می ژکید.

و پرده های کتان آویخته و تر کرده:

بدان التفات نباید کرد که آن را اضغاث احلام می خوانند.

او، از آنجا که سطوت سلطنت است برنجید:

بانگ از جرس برخاست وای من خموشم:

ت) خودآزمایی (۳ نمره)

۱. در همه گزینه ها به جز گزینه جابه جایی ضمیر متصل رخ داده است. هر مورد از جایجایی را نشان دهید.

(۰,۵)

الف) زمانه گر بزند آتشم به خرمن عمر / بگو بسوز که بر من به برگ کاهی نیست

ب) این همه شهد و شکر کز سخنم می ریزد / اجر صبری است کزان شاخ نباتم دادند

ج) دلم بگو که قدت هم چو سرو دل جوی است / سخن بگو که کلامت لطیف و موزون است

د) دریاب کنون که نعمت هست به دست / کاین دولت و ملک می رود دست به دست

۲. چهارمقاله نظامی عروضی و عزادارن بیل در چه موضوعی اشتراک دارند؟ توضیح دهید. (۰,۵)

۳. از عبارت «مشتی رند را سیم دادند که سنگ زنند» چه مفهومی دریافت می شود؟ (۰,۵)

۴. منظور شاعر در بیت زیر از «فرعونیان و قبطیان» چیست؟ (۰,۵)

«وادی پر از فرعونیان و قبطیان است / موسی جلودار است و نیل اندر میان است»

۵. مفهوم شعر زیر چگونه انسانهایی است؟ (۰,۵)

آنان که فانوسشان را / بر پشت می بندند، / سایه هاشان پیش پایشان می افتد.

۶. چرا «شکسپیر» ولادت را از گوهر نور می داند؟ (۰,۵)

ث) دانش های ادبی (۳ نمره)

۱. اثر کیست؟ (۰,۷۵)

الف) ماه نو و مرغان آواره:

ب) سرود رگبار:

ج) رستاخیز:

۲. تاریخ مسعودی متعلق به قرن است. (۰,۲۵)

۳. موجوداتی که با منطق عینی و تجربه ی علمی ناسازگارند، کدام زمینه ی حماسه را خلق می کنند؟ (۰,۲۵)

۴. آرایه ها و زیبایی های ادبی یک اثر در نقد بررسی می شوند. (۰,۲۵)

۵. در بیت «هرگز کسی ندید بدین سان نشان برف / گویی که لقمه ای است زمین در دهان برف» دو آرایه ی غیر تکراری معلوم کنید. (۰,۵)

۶. تحمیدیه چیست؟ (۰,۵)

۷. در بیت «چو خورشید رخشان بگسترده پر / سیه زاغ پرآن فروبرد سر» کدام آرایه نیست؟ آرایه های موجود را نشان دهید. (۰,۵)

الف) تشبیه ب) استعاره ج) جناس د) کنایه

حفظ شعر (۲ نمره)

۱. بعد از جمال که (۰,۵)

۲. شرح این قدر کفایت باقی نمی توان گفت الا (۰,۵)

۳. بگذاشتند ما را چشم گناهکاران (۰,۵)

۴. که بدان جور و (۰,۵)